

De Fem Styrker bidrager væsentligt til Dansk økonomi

- *De Fem Styrker skaber beskæftigelse til 534.000 personer i Danmark, svarende 18,3 pct. af Danmarks samlede beskæftigelse.*
- *De Fem Styrker skaber en indkomst på 414 mia. kr., svarende til 19 pct. af BNP.*
- *De Fem Styrkers eksport bidrager til en indtjening (netto valutaindtjening) til Danmark på 270 mia. kr. Dermed står de Fem Styrker for 49,5 pct. af den danske nettovalutaindtjening.*

De Fem Styrker er et erhvervssamarbejde, der står sammen om at gøre Danmark rigere. De Fem Styrker består af HORESTA, Danske Energi, Landbrug & Fødevarer, Danske Rederier og Lægemedelindustriforeningen. Alle vægtige eksporterhverv, som beskæftiger en stor del af den danske arbejdsstyrke og tilsammen hiver en betydelig valutaindtjening hjem til Danmark. De Fem Styrker bidrager dermed til dansk vækst og velstand. I denne analyse gennemføres en økonomisk fodaftryksanalyse, der kvantificerer de Fem Styrkers bidrag til den danske økonomi.

Afgrænsning af de Fem Styrker

Traditionelt tager økonomiske fodaftryksanalyser udgangspunkt i input-output modellering. Input-output tabeller er nationalregnskabet opstillet på detaljeret form, hvor produktion finder sted i et større antal sektorer. Danmarks Statistiks input-output tabeller beskriver dansk økonomi ud fra produktion i 117 sektorer og findes for tiden frem til og med 2015.

Økonomiske fodaftryksanalyser betragter dels de direkte effekter i det eller de erhverv, der er fokus på, dels de indirekte effekter, der opstår i andre af økonomiens erhverv når produktionen skal realiseres i de erhverv, der er i fokus. Denne indirekte effekt opstår gennem krav til indsats af varer og tjenesteydelser fra den øvrige økonomi. Dermed breder effekterne sig som ringe i vandet. Metoden er illustreret i appendiks A.

I forhold til de Fem Styrker er det nødvendigt at definere, hvilke nationalregnskabssektorer der, så at sige, tilhører de Fem Styrker. Sektorer, hvor den samlede produktion indgår i de Fem Styrker, er vist i tabel 1 med tilhørende sektornummer. Herudover indgår en række produkter i fødevareklyngen og energisektoren, som kun udgør en del af produktionen i en række af nationalregnskabs sektorer. For fødevareklyngen omfatter dette en række agroin-

dustrielle og biobaserede produkter, mens det for energi omfatter energiteknologiske produkter. Den del af ejendomsmægleromsætningen der vedrører ferieboligudlejning medtages i hotel, restaurant- og turismeerhvervet (HORESTA). Endelig finder en del af medicinalindustriens forskningsaktivitet sted i virksomheder der er klassificeret som engrosvirksomheder eller forskningsvirksomheder. Derfor medtages yderligere en del af aktiviteten i disse erhverv.

Produktions- og eksportværdi (i basispriser) for de 5 styrker fremgår af appendiks B.

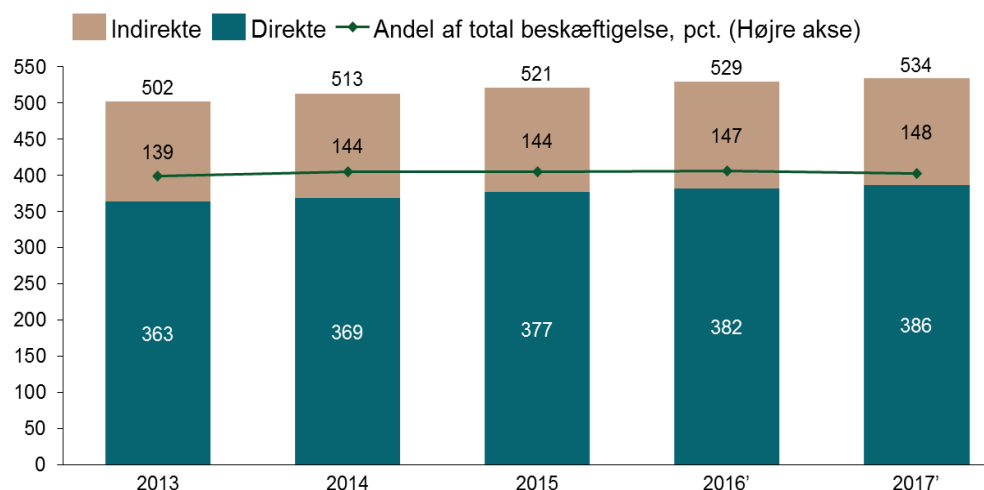
Tabel 1. Sektorafgrænsning af de fem styrker

Sektor	De fem styrker
10000 Landbrug og gartneri	Fødevarer
30000 Fiskeri	Fødevarer
60000 Indvinding af olie og gas	Energi
100010 Slagterier*	Fødevarer
100020 Fiskeindustri	Fødevarer
100030 Mejerier	Fødevarer
100040 Bagerier, brødfabrikker mv.	Fødevarer
100050 Anden fødevarerindustri	Fødevarer
110000 Drikkevarerindustri	Fødevarer
<i>Del af flere sektorer Agroindustrielle og biobaseret produkter</i>	<i>Fødevarer</i>
190000 Olieraffinaderier mv.	Energi
210000 Medicinalindustri	Medicinalindustri
350010 Elforsyning	Energi
350020 Gasforsyning	Energi
350030 Varmeforsyning	Energi
<i>Del af flere sektorer Energiteknologi</i>	<i>Energi</i>
Del af 460000 Engroshandel (Forskning medicinalvarer)	Medicinalindustri
500000 Skibsfart	Skibsfart
550000 Hoteller mv.	HORESTA
560000 Restauranter	HORESTA
Del af 680010 Ejendomsmæglere (Sommerhusudlejning)	HORESTA
Del af 720001 Forskning (Medicinalvarer)	Medicinalindustri
790000 Rejsebureauer	HORESTA
930020 Forlystelsesparker og andre fritidsaktiviteter	HORESTA

De Fem Styrker bidrager til beskæftigelsen

Siden 2013 er de Fem Styrkers direkte og indirekte beskæftigelsesbidrag steget med 32.000 personer til i 2017 at kunne opgøres til 534.000 personer, svarende til 18,3 pct. af den samlede beskæftigelse i Danmark.

Figur 1. Beskæftigelsesbidrag fra Fem Styrker, 1.000 personer

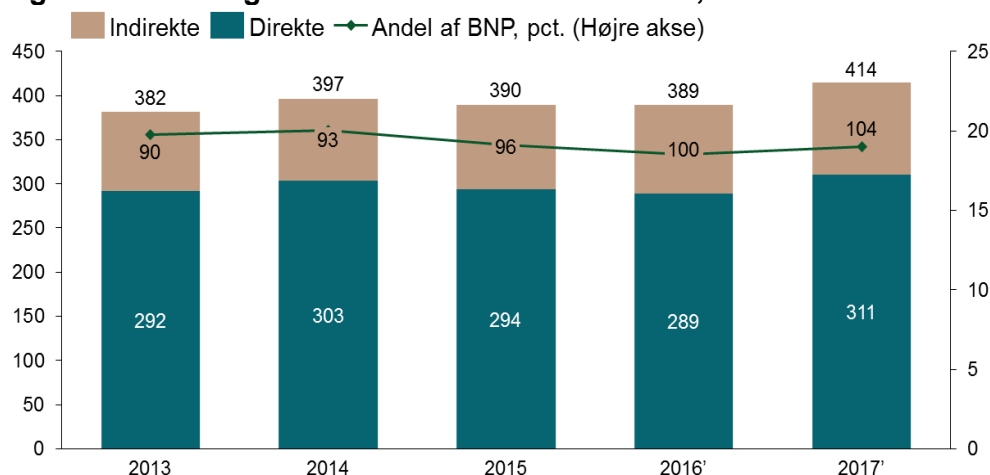

Anm': 2013 til 2015 er beregnet fra endeligt nationalregnskab mens 2016 og 17 er foreløbige opgørelse.
Kilde: Egne beregninger pba Danmarks Statistik input-output tabeller

Bidrag til Danmarks samlede indkomst

De Fem Styrker leverede i 2017 et bidrag til Danmarks samlede indkomst i form af en direkte og indirekte bruttofaktorindkomst¹ på 414 mia. kr. Bidraget svarede til 19 pct. af bruttonationalproduktet. For hver 100 kr. direkte indkomst i de Fem Styrker skabes der yderligere 33 kr. indirekte indkomst i den resterende del af økonomien. I forhold til beskæftigelsen kan der være større variation i indkomstbidraget fra år til år som følge af prisudsving på produktionen. Dette gælder særligt for fødevarer, energi samt fragtrater i skibsfarten.

Figur 3. Direkte og indirekte bruttofaktorindkomst, Mia. kr.

Anm': 2013 til 2015 er beregnet fra endeligt nationalregnskab mens 2016 og 17 er foreløbige opgørelse.
Kilde: Egne beregninger pba Danmarks Statistik input-output tabeller

¹ Sum af løn til ansatte og bruttooverskud af produktion.

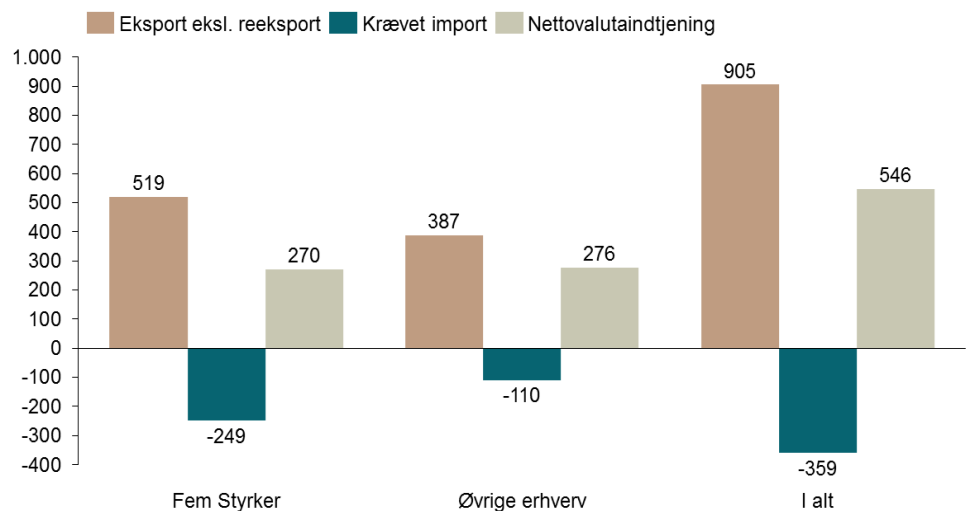
Valutaindtjening

Den danske eksport skaber valutaindtjening til landet. Valuta som bl.a. kan anvendes til import af goder, der skaber velfærd for danskerne. Eksportværdien er i sig selv ikke et godt mål for hvor meget valuta, der bringes til landet. Derimod er nettovalutaindtjeningen et godt mål for hvor meget valuta eksport-erhvervene bringer hjem til danskernes forbrug og velfærd. Nettovalutaindtjeningen defineres som eksport fratrukket den import, der er nødvendig for at producere eksporten.

I figur 4 fremgår eksport, krævet import og endelig den hjemtjente netto-valutaindtjening for de Fem Styrker. Samlet set eksporterede de Fem Styrker dansk producerede varer og tjenester for i alt 519 mia. kr. i 2015². For at producere denne eksport kræves en import på i alt 249 mia. kr. Netto henter de Fem Styrker dermed 270 mia. kr. hjem til Danmark.

Sammenholdes de Fem Styrker med eksport fra Danmarks øvrige erhverv fremgår det, at de Fem Styrker står for størstedelen af Danmarks eksport (57 pct.), men også at de står for en stor del af erhvervenes import. Samlet set står de Fem Styrker for 49,5 pct. af Danmarks nettovalutaindtjening.

Figur 4. De Fem Styrkers og Danmarks samlede nettovalutaindtjening, 2015 mia. kr.

Kilde: Egne beregninger pba Danmarks Statistik og L&Fs input-output model

² Nettovalutaindtjeningen er opgjort for 2015 som er det seneste år hvor der foreligger et endeligt revideret nationalregnskab. En opgørelse for 2016 og 17 vil kræve valide data for den mængdemæssige udvikling i eksporten af dansk produktion. Det er vurderingen af en sådan opgørelse er for usikker og er derfor udeladt.

A. Det nationaløkonomiske fodaftryk

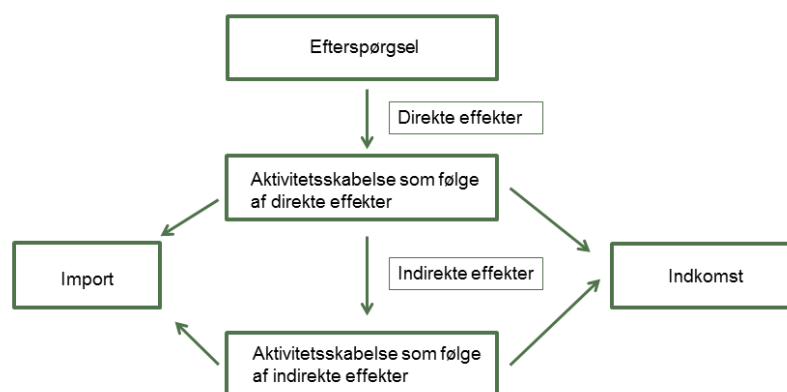
I en nationalregnskabsammenhæng leveres de Fem Styrkers produktion i sidste ende til endelig anvendelse. Endelig anvendelse defineres i nationalregnskabet som leverancer til det private forbrug, det offentlige forbrug, eksport, investeringsgoder samt lagerændringer. Når erhvervene leverer til fx eksportmarkederne, skabes ikke kun produktion i de erhverv der tilhører De Fem Styrker, der skabes tillige produktion i den øvrige økonomi, idet erhvervene har brug for varer og serviceydelser for at realisere produktionen.

Metodetilgangen er illustreret i figur 1, hvor de direkte effekter skabes af de Fem Styrkers leverancer til efterspørgsel i form af endelig anvendelse. For at erhvervene kan realisere denne produktion, kræves en indsats af varer og tjenester fra andre erhverv og udlandet. Den aktivitet, der skabes heraf, er således den indirekte produktion som de Fem Styrker er årsag til. Input-output tabeller og modeller er netop opstillet til at kunne fange disse intersektorale sammenhænge.

Hvis fx medicinalindustrien eksporterer for en produktionsværdi på 1 mio. kr., er den direkte effekt således en produktion på 1 mio. kr. i medicinalindustrien. For at medicinalindustrien kan producere for 1 mio. kr. kræves en indsats af varer og serviceydelser fra de øvrige sektorer i økonomien, og disse vil igen kræve varer og serviceydelser fra andre sektorer. Dermed breder de indirekte effekter sig som ringe i vandet, og effekten på økonomiens samlede produktion vil derfor altid være større end 1 mio. kr. På samme måde kan beskæftigelsen og indkomst (løn samt overskud) opgøres som den direkte effekt i medicinalindustrien samt den indirekte effekt på beskæftigelse og indkomst i alle de øvrige sektorer, der bliver aktiveret.

Den relative størrelse af de indirekte effekter afhænger bl.a. af importindholdet i de varer og tjenester, der indirekte kræves. Da importen ikke skaber aktivitet i den danske økonomi vil det gælde, at jo større importindholdet er, desto mindre bliver de indirekte effekter.

Figur A.1 Input-output modellen

Appendiks B. De 5 styrkers produktion og eksport

Tabel B.1 Produktion og eksport i de 5 styrker 2015, mio. kr. i basispriser

	Produktion	Eksport
Landbrug og gartner	68.759	18.176
Skovbrug	1.082	401
Fiskeri	4.902	3.391
Indvinding af olie og gas	24.957	11.937
Indvinding af grus og sten	4	4
Slagterier	38.196	27.070
Fiskeindustri	13.684	9.498
Mejerier	34.664	20.351
Bagerier, brødfabrikker mv.	12.837	3.423
Anden fødevarerindustri	33.648	13.773
Drikkevarerindustri	7.613	4.738
Tobaksindustri	0	0
Tekstilindustri	45	22
Beklædningsindustri	116	22
Læder- og fodtøjsindustri	151	25
Træindustri	1.189	129
Papirindustri	1	2
Trykkerier mv.	1	0
Olieraffinaderier mv.	27.632	16.737
Fremst. af basiskemikalier	10.403	7.494
Fremst. af maling og sæbe mv.	6.108	4.221
Medicinalindustri	92.308	78.725
Plast- og gummiindustri	2.337	1.779
Glasindustri og keramisk industri	1.000	320
Betonindustri og teglværker	1.293	70
Fremst. af metal	1.317	1.199
Metalvarerindustri	4.277	2.072
Fremst. af computere og kommunikationsudstyr mv.	493	219
Fremst. af andet elektronisk udstyr	2.381	1.530
Fremst. af elektriske motorer mv.	8.842	4.330
Fremst. af ledninger og kabler	1.995	1.505
Fremst. af husholdningsapparater, lamper mv.	1.150	627
Fremst. af motorer, vindmøller og pumper	67.573	40.427
Fremst. af andre maskiner	13.513	8.498
Fremst. af motorkøretøjer og dele hertil	34	25
Fremst. af skibe og andre transportmidler	9	70
Møbelindustri	29	32
Fremst. af medicinske instrumenter mv.	5	2
Legetøj og anden fremstillingsvirksomhed	17	12
Reparation og installation af maskiner og udstyr	218	121
Elforsyning	27.171	2.789
Gasforsyning	10.486	3.881
Varmeforsyning	12.958	
Engroshandel	36.361	29.071
Skibsfart	203.576	186.022
Hoteller mv.	15.510	5.064
Restauranter	47.388	6.795
Ejendomsmæglere mv.	1.493	943
Forskning og udvikling, markedsfølsig	1.740	
Rejsebureauer	16.097	813
Forlystelsesparker og andre fritidsaktiviteter	5.104	355
I alt	862.668	518.711

Landbrug & Fødevarer

Axeltorv 3 T +45 3339 4000 E info@lf.dk
1609 København V F +45 3339 4141 W www.lf.dk

Yderligere kontakt

Lars-Bo Jacobsen 3339 4472 lbja@lf.dk